

**Input FEB in kader discussie UvA-allocatiemodel
13 juli 2016**

Verdeelprincipe

Het allocatiemodel moet er in de eerste plaats in voorzien dat de faculteiten voldoende vergoeding krijgen voor het geven van het onderwijs. De kosten per student verschillen tussen de faculteiten. De rijksbekostiging houdt daar ook rekening mee via de **bekostigingsfactoren** laag (1.0), hoog (1.5) en top (3.0). Binnen de UvA wordt een eigen stelsel van bekostigingsfactoren gehanteerd, dat op onderdelen beduidend afwijkt van de rijksbekostiging. De onderbouwing daarvan is uiterst summier. Het is wenselijk om óf uit te gaan van de factoren in de rijksbekostiging óf – indien er redenen zijn om daarvan af te wijken - te komen tot een deugdelijke onderbouwing daarvan (bijvoorbeeld waarom de vergoeding voor een FMG-student 22% meer zou moeten zijn dan de vergoeding voor een FdR-student, terwijl de rijksbekostiging dat onderscheid niet maakt).

Verder is het vraag waarom de bekostigingsfactoren per faculteit voor onderwijs hetzelfde zijn als voor onderzoek, terwijl die twee activiteiten toch wezenlijk anders zijn qua kosten.

Daaraan gekoppeld: als faculteiten aan de **inkomstenkant** via een hogere bekostigingsfactor een hoger bedrag per student ontvangen, dienen aan de **kostenkant** eventuele hogere **kosten** van voorzieningen (laboratoria, e.d.) ook daadwerkelijk aan de betreffende faculteit te worden doorberekend. Het is nu niet duidelijk of dat consequent gebeurt. De m²-prijs is nu bijvoorbeeld gelijk voor alle ruimtesoorten.

Koppeling met strategie van de UvA

Uitgaande van research based teaching, is er duidelijkheid nodig over de mate waarin een **koppeling** gewenst is **tussen de financiering van onderwijs en onderzoek**. In het huidige allocatiemodel is er via de diplomafinanciering een beperkte link tussen het onderwijs- en onderzoeksbudget. Een groot deel van het onderzoeksbudget is een **lumpsum** per faculteit die historisch bepaald is. Daardoor ontstaat er bij een sterke groei van studentenaantallen een scheve verhouding tussen het onderwijsbudget en het onderzoeksbudget. Ter illustratie: bij de FEB was 10 jaar geleden sprake van een verhouding 50%-50% en inmiddels is het bijna 70%-30%, terwijl op UvA-niveau die verhouding veel minder is gewijzigd¹.

¹ Op UvA-niveau was die verhouding toentertijd ca. 49%-51%, en inmiddels ca. 58%-42%.

Specifiek voor de FEB is van belang dat er in de periode 2013-2018 ca. 2,5 M 'historisch budget' is weggevallen vanwege het schrappen van de 'opslag contractonderwijs'. Zie concept Kaderbrief 2017, par. 3.3.7 (p. 29).

Vanwege de noodzaak van enige stabiliteit in de onderzoeksfinanciering, is het logisch om het onderzoek niet volledig te variabiliseren, maar te laten bestaan uit een mix van een onderwijsgerelateerde vergoeding en een lumpsum. Maar dat laat onverlet dat de omvang van de onderzoeks-lumpsum op de langere termijn wel zou moeten meebewegen met de omvang van het onderwijs. Waar de historische budgetten ten tijde van de vaststelling ervan in 2005 (of eerder?) wellicht goed corresponderden met de omvang van de studentenpopulaties, met de verschillen in onderzoeks-kostenniveaus tussen faculteiten, en wellicht ook met het belang dat werd gehecht aan (het stimuleren van) bepaalde wetenschapsgebieden, hoeft dat niet noodzakelijkerwijs ook het geval te zijn in 2016.

Bij het vaststellen van het gewenste niveau van de lumpsum per faculteit moet overigens ook gekeken worden naar de relatie met de bekostigingsfactoren in de onderwijs- en onderzoeksallocatie. Immers zowel de hoogte van de bekostigingsfactoren als de hoogte van de lumpsum zijn afhankelijk van de kosten per wetenschapsgebied. In het huidige model is onduidelijk welk deel van de hogere kosten van een discipline via hogere bekostigingsfactoren wordt gecompenseerd en welk deel door een hogere lumpsum.

Nu wordt jaarlijks 1% van het beleidsbudget afgehaald en gericht ingezet op **zwaartepunten**. Hoewel het creëren van kritieke massa op een beperkt aantal zwaartepunten geen verkeerde zaak hoeft te zijn, is het de vraag of een centraal geregisseerd zwaartepuntenbeleid de doelstellingen van betere profilering en het omhoogklimmen in internationale ranglijsten dichterbij brengt, en of de keuzes ten aanzien van de zwaartepunten en de benodigde financiering ervan niet veel meer aan de faculteiten zelf overgelaten zou moeten worden.

Nu wordt het **kwaliteitsbudget** (matchingsbudget) verdeeld naar rato van de omvang van de brede tweede geldstroom (2^e gs & EU). Het stimuleren van externe financiering is een goede zaak, maar niet iedere faculteit heeft gelijke mogelijkheden om externe fondsen te verwerven. Waar er sowieso al sprake is van scheefgroei in de verhouding onderwijs-onderzoek (zie hiervoor) zorgen de verschillen in mogelijkheden tussen faculteiten om externe fondsen binnen te halen (met daaraan gerelateerd een bijdrage uit het kwaliteitsbudget) tot een verdere scheefgroei.

Verder is het de vraag of het terecht dat de bijdrage die een faculteit ontvangt uit het kwaliteitsbudget gerelateerd is aan de contractsom in de brede 2^e gs. Daarin zitten namelijk de personele lasten en de overige lasten in. Het kwaliteitsbudget is dus enerzijds een bijdrage in de overheadkosten (omdat NWO, EU, e.d. die maar zeer beperkt financieren), maar anderzijds dus ook een bijdrage aan de 'overige lasten'. Onduidelijk is hoe deze laatstgenoemde bijdrage zich verhoudt tot de extra vergoedingen die al ontvangen worden via bekostigingsfactoren en lumpsum.

Parameter

Zie hiervoor.

Voordelen

Zie hiervoor: enkel voordelen.

Nadelen

Zie hiervoor: geen nadelen.

Gegevens van de inzender:

Naam:

Prof. dr. Han van Dissel

Faculteit:

Decaan FEB